

Jászberényi Sándor

Engedjétek meg hogy azzal járuljak hozzá az eltörlésemhez, hogy nem adok nektek semmit

Jobb lenne, ha sírna.

Ahmed egészen biztosan erre gondol. A kórház második szintjén vagyunk. Ha nem tudnád, hogy ez a gyerekosztály, elég a zöld csempékre ragasztott ceruzarajzokra nézned, a felmatricázott Disney-figurákra.

Flitteres feliratok lógnak a falakról, mintha az egész gyerekosztály a szilveszterbe vagy a ramadánba merevült volna. Szarok a fények, hideg neon folyik lefelé a plafonról, örökkévalóságnak tűnő másodperceken keresztül állítgatom a rekeszidőt, a szenzorfelbontást.

Jobb lenne, ha sírna.

Erre gondolok én is. Féltérdre ereszkedve csavargatom a gombokat a kamerán. Legyen éles a kerekesszékekben ülő kislány arc. Most legyen éles a fülein a kötés.

A dobhártyákat beszakítja a légnyomás rakétatalálat esetén. Beszakadt dobhártyákkal nem tudsz járni, mert teljesen elveszíted az egyensúlyérzékedet. Ha melletted robban valami, ne próbálj felállni, négykézláb menekülj.

Hagyjuk a dobhártyát, gondolom, most fókuszáljunk a lábából kiálló csavarokra. Közben emlékezünk meg a sebészekről is, akik így összerakták ezt a lábat. Hihetetlen, mennyi csavar fér el egy öt évesben.

A fasznak nem sír a gyerek.

Igazából már annak is örülnék, ha nevetne. Ha lenne bármi-

lyen emberileg értékelhető érzelem az arcán, és nem úgy bámulna a nemzetközi sajtó munkatársaira, mintha egy kút fenekére nézne. Jó lenne, ha itt lenne velünk, ha a lelke is kijönne a romok közül Gázából, ahol a bátyja meg a nagyszülei fekszenek, és megköszönné a lehetőséget az életre Abdel Fatáh Ász-Szisi elnök úrnak, az egyiptomi népnek és rajtunk keresztül pedig a nemzetközi közvéleménynek.

Nincs köszönet. Csak ül a kerekesszékeben, és valahová a hátam mögé bámul. Olyan, mint egy páfrány csavarokkal.

A nővérkék is érzik a nemzetközi sajtó kínját, lufikat fújnak és dobálják a gyerek előtt. Több mint tíz lufi repked a folyosón, de a gyerek nem emelkedik ki a víz alól.

„Megvan?” – kérdezi a kormányzati sajtóiroda el-árisi képviselője a konfekcióöltönyében, mire felállok és bólintok, majd elindulok a lift felé. Hallom az utánam következő kolléga kamerájának kattogását. Ő nem szarozik.

A francia után jön Ahmed.

Jobb lenne, ha sírna.

Tudom, hogy erre gondol, de szeretne gyorsan túl lenni a dolgon.

Ellentétben egy felnőttel, egy ötévest mégsem kérhetsz meg arra, hogy sírjon, mert a tragédiája jobban mutat a képernyőn érzelmekkel. Azt akarjuk, hogy érezzen együtt a világ, nem igaz?

Csak az érzelmeket ismerik az agyhalottak a tévé előtt. A felnőttek értik ezt, a gyerekek nem.

Várok a liftre, nézem a Disney-figurákat a falakon. Szövegbuborékok indulnak a szájukból arabul.

Mickey egér azt akarja, hogy gyógyulj meg!

Ahmed is végez, mire megjön a lift.

Nem szól semmit, beáll mellém a fémketrecbe.

Záródik az ajtó, félbevágja Donald kacsát.

Donald kacsa leszarja, hogy kiirtják a családotat.

A kórház előtt jár a busz motorja. Sötét van már. Alig van közvilágítás El-Árisban.

Dörög az ég, összerezzenek. Ukrajna óta folyamatosan összerezzenek, és nem tudom megállni. Biztosan nem fosnék minden tűzijáték és zivatar alatt, ha kihagytam volna az aknatüzet Kijevben 2022 februárjában, de nem hagytam ki, szóval baszhatom. Most is tudom, hogy még nem Egyiptomot, csak a Gázai övezetet lövik az izraeliek, az amerikai bunker-

busterek hangját hozza a szél. A határ húsz kilométerre van, nem vagyunk közel. Senki sincs közel, mert az izraeliek senkit sem engednek be; szeretnék, hogy az a kis népirtás, amit csinálnak, köztük meg a palesztinok között maradjon. Ne ugribugrizzon már a nemzetközi közvélemény.

„Van nálad altató?” – kérdezi Ahmed.

„Nyilván” – felelem. Előveszem a gyógyszeres dobozt a zsebemből, felé nyújtom, én is beveszek egy kis kék tablettát, aztán felszállunk a buszra.

Jól fizet ez a munka, csak szarul alszik az ember.

Tizenhárom óra az út vissza Kairóba.

Szeptember 2.

„A sivatagban reggel hideg van.”

Ezzel a mondattal dobta vissza valamelyik szerkesztő egy novellámat valamikor a huszonéves koromban. Igaza volt, de ettől még megbaszhatja magát.

A sivatagban mindig akkor van a leghidegebb, mielőtt feltűnik a nap a horizonton.

A busz megáll a vörös derengésben, a muszlimok imádkoznak, a nemzetközi sajtó végére vonul.

Szeptember 3.

„Szeretlek” – mondja Eszter a kamerába.

Helyettem is csinálja.

Nem tudok válaszolni, mert elmegy a net.

Szeptember 4.

Szép álom, kár, hogy beletelefonál a fiam.

Szeptember 5.

Mostanában gyakran álmodom a halálomról, pozitív felhanggal.

Nincs felelősség a semmiben, nem kell felnevelnem a gyereket, fizetnem a számlákat, minden kurva nap indokot találnom, hogy miért másszak ki az ágyból.

Negyven felett az ember már leizzad, mire tud mondani valamit arra, hogy miért.

Szeptember 6.

Miért ne fordulhatnánk a költészethez? A költészetnek, csakúgy, mint az életnek, közös tulajdonsága, hogy semmit sem bizonyít.

A világlíra egyébként vigasztal. Már ha nem kúrják el a fordítást.

Álmomban kiverem Szabó Lőrinc két fogát Yeats miatt, aztán lefordítom a verset tisztességesen. Mire lefő a kávé, leszedem róla a magzatvizet.

Az ír pilóta megsejti halálát

Tudom, hogy most már megtalál a végzet

A felhők között lesz, hogy meghalok;

Nem szeretem a népet amit védek,

Nem gyűlölöm akikkel harcolok.

Kiltartan Crossban szegénység nevelt fel,

Megyém minden nincstelenje: népem,

a munkásosztály nem veszít és nem nyer

s akkor sem lesz boldogabb, ha végem.

Sem államférfi, sem éljenző tömeg,

Törvény, parancs nem hívott a harcra,

Én önként mentem, és boldog lendület

Taszított engem villámló magasba.

Gondolkodtam, számoltam, lemértem,

Nyilvánvalóan hasztalan vagyok;

Pocsékba megy ha belégzek-kilégzek,

Így nem számít, ha élek, meghalok.

Szeptember 7.

„És ha kitör a háború?”

„Akkor majd szólsz bazdmeg, és visszajövök.”

„Minek mész vissza Európába?”

„Mert nem csak papíron vagyok házas.”

„Mindjárt elsírom magam.”

„Faszom Ahmed. Igazán érthetnél.”

„A fasznak nem cseréled le két huszonéves afrikai lányra. A polgárháború kitörése óriási a választék Kairóban. À la carte egyenesen Szudánból.”

„Nem tudom lecserélni.”

„Már miért nem?”

„Mert akkor senki sem szeretne.”

„Én szeretnék.”

„A faszt, Ahmed. Magadat sem szereted.”

Szeptember 8.

Kairóban napközben negyven fok van.

Ez azt jelenti, hogy hajnali kettőre hűl le annyira, hogy néhány órát pihenni tudjon az ember.

Ilyenkor sem könnyű elaludni: a betonfalak visszaokádják a hőt.

Száraz és nehéz a levegő, finom portól és benzingőztől terhes. Azt álmodod, hogy fuldokolsz, ha lehunyod a szemed. A száraz köhögésed félóránként felébreszt.

Sokan isznak, hogy tudjanak aludni.

A kialvatlanság és az alkohol gyorsan egymásnak esik a fejekben. A mérkőzés végeredménye általában a teljes eszméletvesztés.

Én nem iszom.

Bár kétségkívül vonzó kiütni az öntudatomat. A húsz év alatt, mióta a Közel-Keleten élek, megtanultam, hogy nem éri meg.

Ha iszom, másnap kicserepesedett szájjal fogok ülni, és alkoholt veritékezem, miközben fehérre hevített piszkavassal turkálja az agyamat a kiszáradás.

Az altató működni szokott. Normális körülmények között simán alszom vele négy-öt órát, és nincs másnaposság. Kiválóan beválik a fullasztó hőség, csikorgó légszomj ellen.

Ellentétben azonban a töményszeszekkel, semmit sem kezd az ember erkölcsi imperatívuszával.

Ez elég nagy probléma, hónapok óta nem is alszom rendszeren.

Csak fekszem a kémiai vízszintesben, miközben kiveri belőlem az eszopiklont a lelkiismeret.

A világ, amiben felnőttem, a szemem előtt hullik szét.

A nyugati civilizáció élő adásban falja fel magát, és mindezt unottan nézi az emberiség.

Nem élek már sokáig, talán időben meghalok, mielőtt elkapná a torkomat a sötétség. Azt sem gondolom, hogy a halálom után megmérnék az életem.

Van azonban egy fiam.

Istennel ellentétben az ő létezésében egészen biztos vagyok. A kamaszgyerekek pedig várja a magyarázatot, de legalábbis támpontokat arra, hogyan. Nem tudok neki adni, ezért nem alszom.

Szeptember 9.

Leszáll a repülőgép az európai éjszakában.

Szeptember 10.

A mélységből kiáltok hozzád, Uram! Már attól sem leszek vidám, ha leszopnak.

Szeptember 11.

A költészet lelkiállapot. A poszt traumás stressz szindróma is.

Szeptember 12.

Engedjétek meg, hogy azzal járuljak hozzá az eltörlésemhez, hogy nem adok nektek semmilyen szöveget.

Szeptember 13.

Az előszóírás nem az én műfajom. Indul a kiadó, muszáj.

A Lélek legszebb éjszakája című könyvem tíz éve jelent meg. A jubileumi kiadást tartja kezében az

olvasó. A szerzőnek, már amennyiben életben van, ilyenkor illik előszót írnia.

Itt kezdődnek a problémák.

Egy dollárért adtam oda a kiadómnak a kéziratot.

Nem romantikus gesztus volt.

Azt gondoltam, a kutyát sem fogja érdekelni, másrészt minél hamarabb szerettem volna a hátam

mögött tudni az egészet. Nekem mindig kín volt az írás, akkor ért véget, ha leadtam a kéziratot.

*Eszembe nem jutott, hogy több, mint nyolc kiadást fog megélni, hogy hozzám
vágják a Libri Irodalmi Díjat. A világon semmit sem tudtam kezdeni vele.
Szeretném, ha ezt jól éretnék.
Egész életemben írónak készültem, csak nem olyannak, amilyen lettem.
Azt reméltem, hogy boldog családi háttérrel, és a bölcsészettudománnyal fel-
vértezve fogom kutatni,
hogyan szólaljak meg. Vicces leszek, művelt és szellemes. Szerettem volna a
kortárs irodalom
zsebhokiszakkörének elfogadott tagja lenni.
Ha a kedves olvasó olvasott olyan interjút velem, melyben a realizmusról, a
minimalista prózáról és a kortárs irodalomról értekezek, most szólok, hogy
ordas hazugság volt az egész.
Azért van a szöveg, mert nekem lesz könnyebb, ha létrejön. A kínom szüli, és a
nyomorom dajkálja.
Amikor írni kezdtem, már nem érdekelt az irodalom, nem gondoltam, hogy
igazolná az életemet vagy feloldozna a bűneim alól.
Írtam, mert vitt a víz. Nem a folyó partján álltam az úszásról elmélkedve, mint
a legtöbb kortársam.
Írtam, mert így vettem levegőt, és most is így veszek.
Az írás az egyetlen módja, hogy kijavítsam, hogy az életnek semmi értelme
nincs.
Nincsenek nagy igényeim egyébként.
Nem azt várom, hogy szép legyen. Ahhoz ragaszkodom, hogy mutasson túl
magán ez a rengeteg
szenvedés, amin keresztülmegyünk.
A prózám így nem vágyik hölgyszobákba, vitadélutánokra, nem vágyik elisme-
résre, és nem érdekli,
hogyan mit gondolnak róla. Írok, mert nem tudok hinni Istenben.
Igényem mondjuk lenne rá.*

Szeptember 14.

„Apa, hagyd már ezt. Nem tudok mit kezdeni vele.”

„Én sem. Mindketten kaptuk. Nem választottuk.”

„Engem nem bántott.”
„De igen, csak még nem emlékszel.”

Szeptember 15.

Caitlin Seida: Nem kismadár a remény Emily, hanem csatornapatkány
(Hope Is Not A Bird, Emily, It's A Sewer Rat)

Nem kismadár a remény
nem ül lelked ágára énekelni
amikor a leginkább szükséged van rá.

A remény egy ocsmány jószág
fogakkal és karmokkal
foltos bundával, amiről lerí, hogy látott némi szart.

A hulladék között növekszik
és túlél a világ legocsmányabb részein
megtalálja a módját, hogy fennmaradjon ott
ahová más még bejutni is képtelen.

Olyan betegségek apró és elszánt hordozója, mint az
optimizmus, kitartás
állhatatosság és öröm
megfertőz, amikor a kis farkával keresztezi
az utadat
vagy
a seggedbe harap.

Nem kismadár a remény
Emily,
hanem egy csatornapatkány
ami úgy tolja az orrába a féregirtót
mint más a kihúzott Kóla csíkjait, mégis
időben ér be dolgozni másnap
és nincs látható baja.

Szeptember 16.

„Romantikus hangulatban vagyok.”

„Sajnálom. El fog múlni.”

„Azt hiszem, te vagy életem szerelme.”

„Ha maszturbálsz, gyorsabban elmúlik.”

„Most?”

„Igen. Menj ki a vécére.”

„Tényleg jobb.”

Szeptember 17.

Ha hisztek Istenben, ha nem, éljetez úgy, hogy Isten többé nem hisz bennetek.

Szeptember 18.

Nem megyek el.

Ehelyett azt mondom, hogy holnap indul a gépem Libanonba.

Ez jó kifogás, messze kedvesebb az igazságnál: nem érdekel, hogy jelöltek a díjra, nem megyek kifinomult értelmiségiek közé.

Én akkor megyek bárhová, ha fizetnek érte, leszopnak vagy mindkettő.

Egyik sem valószínű egy irodalmi díjátadón.

„Sajnos holnap indul a gépem Libanonba” – mondom a marketingesnek a telefonba.

Hideg és ellentmondást nem tűrő a hangom, mint egy háborús tudóstónak. Tudom, mert ha valamit, annyit tudok már az életről, hogy lehet, hogy elvek nem kellene hozzá, de kifogások mindenképpen.

Ez a legjobb kifogásom. Az évek során szép gömbölyűre csiszoltam, mint a víz a kavicsokat a folyómederben, csak az úti célt szoktam variálni.

„Bármit jobb időtöltésnek gondolok, mint írók közé menni” – ismétlem el, hogy Libanonba megyek. Várom a hatást.

Induljon csak szépen be a nő fejében, mi történik Libanonban. Szégyellje el magát, hogy azt gondolja én leszek az extra a díjátadójukon, kérjen elnézést és tegye le.

Szeptember 19.

Abból még soha nem sült ki jó, ha kaptam valamit a kortárs irodalomtól.

Na, nem mintha sok mindent kaptam volna.

Huszonnégy éves koromban egy költő beválogatott az ország legnagyobb éves versgyűjteményébe.

Meghatódtam és elmentem a felolvasóestjére megköszönni.

Nem volt jó ötlet.

Mentségemre szóljon, hogy elég hülye voltam még akkoriban. Például úgy gondoltam, hogy az embernek csak úgy adnak dolgokat az irodalomban, mert mégis a lélekről szól.

Hát nem.

A felolvasóesten összeborultunk a költővel, maradtam berúgni miután hazament a közönség. Maradtak a hőseim is. Egy asztalnál ültem azokkal, akiket olvastam. Akkoriban így képzeltem a mennyeket.

Sok volt a pia, meg pofáztam, meg hálás voltam, mégiscsak észrevették a lelkemet.

Az járt a fejemben ott annál asztalnál, hogy mégsem élek hiába. Az istenhitnél sokkal tovább tart az ember irodalomba vetett hite.

Gondolom nagyon idegesítettem a költőt, mert a semmiből kezdett el alázni.

„Egy senki vagy” – mondta, én meg nem értettem, csak néztem hülyén. Ott ültem Kornél meg Andor között. Pofáztam, hogy szeressenek. Érzelmes voltam meg takonyrészeg.

„Egy senki vagy” – ez lett a szavajárása a költőnek.

Mást nem is mondott. Közbeszúrta csak, minden mondatom után. Egyre többször és egyre gecibben.

Kértem, hogy ne csinálja.

Könyörögtem, hogy ne taposson már rá, hisz éppencsak megtalálta. Lehet, hogy nem túl nagy, és nem túl szép a lelkem, de mégiscsak az enyém. A költő azonban jobban élvezte az alázás, mintsem, hogy hallgasson bárkire.

Már nem is volt szomjas.

Fogalmam sem volt, hogy tartozom neki. Nem tudtam, hogy azzal kell fizetnem a nagy szívességért, hogy eltűröm, ahogy mindenki előtt a porba aláz. Erről lehetett szó, mert verekedni biztosan nem akart.

Ezt onnan tudom, hogy miután széttörtem a fején egy díszpoharat, és felborítottam az asztalt, azt kiabálva, hogy „akkor most tessék”, csak feküdt ott a földön a vérző pofájával, magzatpozícióban.

Utólag belegondolva én nem értettem ezt a mester-tanítvány dolgot. Azt

azonban tudtam, hogy ha hagyom magam, akkor más is fel fog bátorodni. Az iskolában is csak addig vertek a nagyobbak, amíg bele nem vágtam az egyikbe a körzót. Ott nem a lelkemről volt szó, csak szerettem volna tétét nézni, amit nem engedtek, ha nem vigyáztam a ruhámra. Azzal mutatkoztam be a kortárs irodalomnak, hogy ártatlan költőket verek meg. Senki sem vette a fáradságot azok közül, aki ott volt, hogy árnyalja a képet. Igaz, a rendőröket sem hívták ki. Azóta nem igazán járok irodalmi rendezvényekre.

Szeptember 20.

„Gyakran iratom meg a párbeszédet a mesterséges intelligenciával.”
Ez ma elég, hogy dramaturg legyél egy budapesti kőszínházban.

Szeptember 21.

„Nem is tudtam, hogy antiszemita vagy.”
„Én sem.”
„Kávét, szódát?”
„Igen.”
„A feleséged hogyan viseli?”
„Azt mondja, hogy akkor ő is.”
„Ez lehetetlen.”
„Tudom. Legfeljebb öngyűlölő zsidó lehet szerencsétlen nyomorult.”

Szeptember 22.

A kémiai szomorúság is érzélem.

Szeptember 23.

Tedd, amit akarsz, és az lesz a törvény.

Szeptember 24.

Elhagytam egy vallást, hogy ne kelljen megbocsátanom. Szerinted rendben leszünk, ha elnézést kérsz?

Szeptember 25.

„Hogy vagy?”
„Nem vagyok.”

Szeptember 26.

„Adj egy cigit.”
„Most műtöttek rákkal bazdmeg.”
„Nem tüdőrákkal.”
Mindig öröm találkozni apámmal.

Szeptember 27.

„Az írókat igazságtalanságban edzik, ahogyan a kardot kikovácsolják.” –
Hemingway

Szeptember 28.

„Meddig fogjuk ezt csinálni?”
„Mire gondolsz, szerelmem?”
„Hogy elmész és visszajössz.”
„Amíg megjössz vagy nem jövök vissza.”

Szeptember 29.

Amit nem tudnak ellopni, azt megpróbálják lemásolni. Vagy mindkettő.

Szeptember 30.

A mindenség anyja újra. Nehéz afrikai levegő tölti meg a tudómet, miután
leszáll a gép.
Éjszaka a beledi bárókban. Ahmed vigyorog sörrel a kezében.
„Történt valami?”
„Dehogy. Kairó úgy van, ahogyan hagytad.”
„Immár ötezer éve.”
„Úgy.”
Koccintunk.